

KVINDESTEMMERETS-BLADET.

Oversigt over Stemmeretsarbejdet i de Lande, der med Danmark er indtraadt i Alliancen.

Udgivet af Kvindevalgretsklubben.

Led af: «International Woman Suffrage Alliance.»

Prisen fra Maj til December for Aaret 1907 er 1 Kr.

Bestilles gennem alle Postkontorer.

Kära fru Johanne Münter!

Ni ber mig skriva en redogörelse för mitt liv och mitt arbete, särskilt från den tid, då jag började arbetet för kvinnans rösträtt.

Ja —! Jag är född 1850 på en gammal herrgård vid »Mälarens strand». Min far, Kammarherre *Nils Tersmeden* hade varit diplomat innan han övertog fädernegården och hade länge vistats utrikes.

Han hade därigenom lärt sig älska även andra länder än sitt eget, hur varm patriot han än var. Detsamma lärde han sina barn. Han var en mångsidigt bildad man och ledde själv sina döttrars undervisning med hjälp av informator och gouvernante.

Min mor, friherrinnan *Augusta Cederström*, dog när jag var tio år.

Min far var en ivrig politiker och strängt konservativ i politiska frågor. I kvinnofrågan däremot och många andra frågor var han långt före sin tid.

Av honom ärvde jag intresse för politik och en utpräglad allmänanda.

När jag var sjutton år förlorade jag honom — min bästa kamrat, trots femtiofem års skillnad i ålder.

Nitton år gammal gifte jag mig med fysiologie professorn vid Upsala universitet, *Fritiof Holmgren*. Han var rikt begåvad och en framstående vetenskapsman. För öfrigt en verklig *man* sådan det ej finns många.

Med sin omutliga kärlek till sanningen slog han, till min beundran, djärva slag för tanko — och yttrande — friheten i den stora striden mellan de gamla och de unga på 80 talet i Upsala.

Efter detta försvar för de ungas rätt följde bistra tider för oss båda. Vi blevo illa sedda av akademiens och stadens »rättänkande» d. v. s. av så gott som hela vårt umgänge. Det var tider så bittra, att jag helst ville glömma dem.

Men — de stålsatte min karaktär, ökade min självständighet och kom modet att ärligt säga ut min mening att växa.

Då var det »Fru Strähle» bröt sig fram genom min övade pänna. Jag skrev under pseudonymen »Märta Bolle».

Ann Margret Holmgren.

Genom min man väcktes först det frisinne, som sedan utvecklats hos mig med åren och allt jämt är i raskt framåtgående trots mitt vita hår.

Jag fick nio barn, varav ett dog strax efter födelsen.

En sådan skara av livliga, intelligenta barn och ett så stort hus tar mer kraft i anspråk av husmodern än jag noga taget hade. Två gånger i månaden stod dessutom vårt hus öppet för en stor mängd studenter, som tillbringade aftonen hos oss.

Men jag drunknade ej i arbetets oftast höga böljegång. Min räddning var, att min själ kunde flyta ovanpå och hämta luft i litteratur, i musik och i åtskilliga idéella och allmännyttiga företag.

Därtill kom den andliga rikedom jag fick i ett fast vänskapsband till *Björnstjerne Björnson* och hans hustru alltifrån 1873, då de besökte Upsala.

I det hela kan jag säga, att endast män övat något verkligt inflytande på min utveck-

ling. Jag vill dock undanta min enda syster, *Sophie*, gift med Landshövding *Boström*, en storslagen kvinna, som varit mitt stöd hela livet igenom samt *Ellen Key*, den berömda författarinnan.

Björnson är dock utan jämförelse den som fört min tanke och min håg vidast och längst. Med sin tro på kvinnan och hennes mission i samhället har han givit mig den självtillit, jag av naturen totalt saknade, men som är ett nödvändigt villkor för offentligt framträdande. Under hans vingars skugga har jag småningom vunnit åtminstone en smula självmedvetenhet. Längre — ack allt för länge — hade jag varit fylld av en olycklig och förlamande övertygelse om att icke duga till någonting.

Nästan ärligen har jag under senaste tjugotal år haft lyckan att vistas långa tider i Björnsons solljusa hem på Aulestad. Var gång har jag återvänt därifrån med nya intryck, vidare vyer och högre mål.

När jag fyra år efter min mans död flyttade till Stockholm 1901 blev jag genast vald till v. ordf. i Sveriges kvinnliga fredsörening. Mycket obetydligt är vad jag där kunnat uträtta, ty redan 1902, strax efter Borgmästare Lindhagens motion i riksdagen om politisk rösträtt för kvinnan, då kvinnorna började ett målmedvetet arbete för sin sak, togs all min tid och alla mina krafter i anspråk i detta arbete.

Jag blev vald till v. ordf. när Stockholms förening för kvinnans politiska rösträtt bildades i juni 1902.

Samma höst gjorde jag mitt första försök att hålla föredrag. Det lyckades och jag började nu resa omkring i landet för att förmå kvinnorna att följa Stockholms och Göteborgs exempel, där stora föreningar blomstrat upp.

Det har varit i hög grad ansträngande att år efter år fortsätta dessa resor. Själv måste jag i regeln planera mina turnéer och tvinga mig till att få komma och tala även där man förklarade, att likgiltigheten var så stor, att det var lönlöst att komma.

Som jag reste utan ringaste understöd av vare sig föreningar eller enskilda och avstånden i vårt land äro mycket stora, måste jag